

Llid yr isgroen a fflamwydden (erysipelas): rhagnodi gwrthficrobaidd

27 Medi 2019

Llid yr isgroen neu fflamwydden: oes angen gwrthfotigau arna i?

Mae llid yr isgroen a fflamwydden yn heintiau'r croen a all fod yn ddifrifol. Mae'r ddau haint fel arfer yn datblygu pan fydd bacteria yn mynd i mewn i'r corff drwy doriad neu friw ar y croen. Mae'r symptomau'n cynnwys cochni a chwyddo a all deimlo'n boeth ac yn boenus ac mae'n gallu lledaenu'n gyflym. Mae'r heintiau hyn fel arfer yn effeithio ar y coesau ond gallant effeithio ar unrhyw ran o'r corff.

Mae defnyddio gwrthfotigau pan nad oes eu hangen arnoch yn golygu efallai na fyddant yn gweithio cystal yn y dyfodol. Mae hwn yn risg iechyd difrifol, felly mae NICE wedi ysgrifennu cyngor ar bryd i gynnig gwrthfotigau ar gyfer rhai cyflyrau cyffredin.

Oherwydd bod llid yr isgroen a fflamwydden yn heintiau bacterol ac y gallant fod yn ddifrifol, dylech gael cynnig gwrthfotigau.

Dylai eich meddyg egluro y gall gwrthfotigau achosi sgil-ffeithiau, megis dolur rhydd a chyfog (teimlo'n sâl).

Dylai eich symptomau ddechrau gwella o fewn ychydig ddiwrnodau i ddechrau'r gwrthfotigau. Dylech weld eich meddyg os na fyddwch yn dechrau teimlo'n well ar ôl dau i dri diwrnod i ddechrau cymryd y gwrthfotigau, os bydd eich symptomau'n gwaethygu'n sydyn ar unrhyw adeg (gan gynnwys os bydd y cochni neu'r chwyddo'n parhau i ledaenu) neu os byddwch yn dechrau teimlo'n sâl iawn. Mae'n bosibl y cewch eich atgyfeirio at yr ysbyty os bydd gennych arwyddion o salwch difrifol.

Efallai y bydd yn cymryd amser i'ch croen fod yn iawn eto ar ôl i chi orffen cymryd y cwrs o wrthfotigau.

Ble y gallaf gael rhagor o wybodaeth?

Caiff y penderfyniadau gorau ynglŷn â thriniaeth a gofal eu gwneud ar y cyd. Dylai eich gweithwyr iechyd proffesiynol roi gwybodaeth glir i chi, trafod eich opsiynau â chi a gwrando'n ofalus ar eich barn a'ch pryderon.

Mae gan wefan y GIG fwy o wybodaeth am y canlynol:

- [llid yr isgroen](#) a
- [gwrthfotigau](#).

Rydym hefyd wedi ysgrifennu gwybodaeth am [pam y dylid defnyddio gwrthfotigau yn gall](#).

Gwnaethom ysgrifennu'r canllawiau hyn gyda gweithwyr iechyd proffesiynol ac aelodau o'r cyhoedd. Mae'r holl argymhellion yn seiliedig ar yr ymchwil orau sydd ar gael.

ISBN: 978-1-4731-3542-0